

Wandelroute Buurserzand, bij Haaksbergen

Waar: [Buurserzand](#)

🕒 1 uur 44 🚶 5,2 km

Over de route

Bij de naam Buurserzand verwacht je waarschijnlijk een droog en kaal stuifzandgebied. In werkelijkheid ligt hier een opvallend nat natuurgebied, waar je prachtig kunt wandelen. Een natuurgebied waar open heidevlakten, graslanden en bosjes elkaar afwisselen. Die afwisseling maakt het Buurserzand tot een geliefd wandelgebied. Bij de uitzichtpunten Rietschot en Steenhaarplassen is het niet alleen heerlijk uitrusten en genieten van het uitzicht, je kunt er tijdens de vogeltrek eenden, ganzen en meerkoetjes spotten.

In het bos mag de natuur zoveel mogelijk haar gang gaan. De heide wordt van mei tot november begraaasd door runderen. Ga in dit mooie gebied op zoek naar een groot aantal verschillende planten en dieren, zoals spechten in de oudere eikenbosjes, wulpen op de natte heide, geelgorzen rond het jeneverbesstruweel en kikkers in de vennen.

Kaart

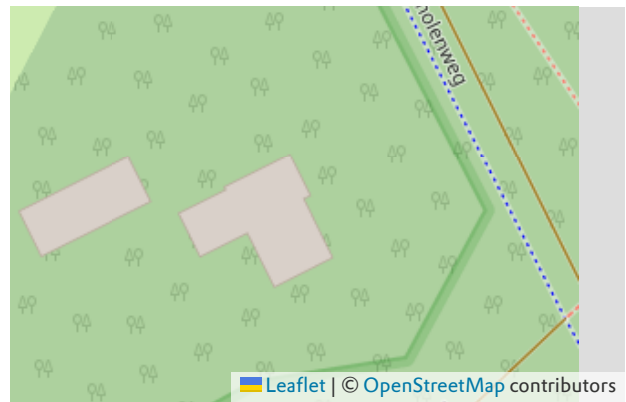

Waar kun je starten

INFOCENTRUM DE WAKEL

De Wakel in het Buurserzand is inmiddels een bekende 'pit stop' voor wandelaars en fietsers. Wakel is het Twentse woord voor jeneverbes. Een bijzondere naam voor een bijzondere locatie.

- 📍 Stendermolenweg 9, 7481 PR Haaksbergen (OV)

Wat kom je onderweg tegen?

1. Oude bessen

Het Buurserzand staat bekend om de vele jeneverbessen. De struiken zijn hier allemaal zo'n 125 tot 150 jaar geleden ontsproten. Daarvóór hielden de vele schapen die hier graasden de begroeiing kort. Met het verdwijnen van de schaapskuddes vonden de jeneverbessen overal plekken met open zand waar ze ongestoord konden kiemen. Jeneverbesplantjes kunnen slecht tegen concurrentie omdat ze zo langzaam groeien. Aan de jonge loten - herkenbaar aan de grijsblauwe waslaag – zie je hoe weinig er per jaar bijkomen. Eenmaal volwassen kunnen jeneverbesstruiken heel lang standhouden. Als takken door zware sneeuwval omvallen, lopen ze gewoon weer uit en dragen zo bij aan de grillige vorm van deze taaie soort. De laatste jaren komen er ook weer jonge jeneverbesstruikjes bij, wat vrij uniek is in Nederland.

2. Los hoes

Boerderij De Bommelas is rond 1850 gebouwd. Het is een mooi voorbeeld van een los hoes: de typische Twentse boerderij waarbij de stal en de woning zich in één ruimte bevinden. Bij speciale gelegenheden kun je De Bommelas van binnen bekijken. Het bos naast de boerderij bestaat grotendeels uit eiken en grove dennen die zo'n honderd jaar geleden zijn aangeplant op de heide. Inmiddels is het tot een vrij natuurlijk bos uitgegroeid. In 1929 schonk de familie Van Heek het Buurserzand aan Natuurmonumenten. In het bos, waar aardig wat open plekken en dood hout te vinden zijn, hebben onder meer eekhoorns, spechten, boomklevers en bosuilen zich weten te vestigen. Vooral de groene specht is een veel geziene bewoner. Anders dan de andere spechten zoekt hij zijn voedsel dikwijls op de grond, zowel in als buiten het bos. Groene spechten eten veel mieren, maar ook wel zaden en vruchten. Behalve aan hun onhandige gehip op de grond zijn groene spechten van een afstand te herkennen aan hun heldere 'lach' en hun sterk golvende vlucht.

3. Grazen voor gentiaan

Op de heide zie je vanaf half juni overal de zachtroze bloemetjes van de dopheide. Deze heidesoort geeft aan dat het hier behoorlijk vochtig is. De struikheide die pas vanaf augustus paars bloeit, groeit alleen op de drogere bulten van het Buurserzand. Tussen de dopheide is soms ook de paarsblauwe bloem van de zeldzame klokjesgentiaan te ontdekken. Veel vaker zul je echter stuiten op de geelgroene grassprietten van het pijpenstrootje. Om te zorgen dat de grassen en boompjes de heideplanten niet overwoekeren laat Natuurmonumenten van mei tot november runderen in het gebied grazen. Ook wordt er geplagd en gemaaid om de heide te behouden.

4. Fort van zand

Deze bult is hoogstwaarschijnlijk een stuifduin. Ontstaan in de tijd dat de boeren zoveel schapen in het Buurserzand lieten grazen, dat het plantendek hier en daar volledig verdween en de wind vat kreeg op de blootgekomen zandbodem. Vaak werd het zand daarbij rond een boom of struik opeen geblazen. De ondergestoven boom groeide gewoon weer uit waardoor een dun beboste zandberg ontstond. Voor veel dieren vormt zo'n duintje een welkome afwisseling van de open heide. Je kunt hier bijvoorbeeld geregeld de wielewaal horen fluiten.

5. Buursermeertje

Het Buursermeertje is een prachtig plekje om even te pauzeren. Zomers kun je hier met warm weer lekker pootjebaden.

6. Recreatie en rust

Bij de ingang aan de Langenbergweg vind je een mooi stuk met veel open zand en gezonde heide. Reptielen als de levendbarende hagedis koesteren zich op zulke plekjes graag in de zon. Je zult ze op dit drukbezochte punt echter niet vinden omdat ze hier te snel verstoord worden. Om deze en andere schuwe heidedieren, zoals de nachtzwaluw, een rustige plek te gunnen in het Buurserzand is het middengedeelte niet toegankelijk voor het publiek.

7. Natuurontwikkeling

Langs de rand van het Buurserzand onderhoudt Natuurmonumenten enkele hooilanden. Ze worden pas laat in het jaar gemaaid, zodat de grassen en kruiden volledig kunnen uitgroeien. Veel vlinders, vogels en zoogdieren profiteren van de bloemen en zaden, terwijl andere juist weer op de insectenrijkdom afkomen. Ree, groene specht, tapuit en wulp zijn enkele van de vaste bezoekers die je hier tegen de schemering kunt zien. Verderop verwijderde Natuurmonumenten de bemeste bovenlaag om de oorspronkelijke hoogtes en laagtes (vennen) te herstellen. Op de verschaalde bodem kunnen de heideplanten nu weer terugkeren.

8. Rietschot

Een perfecte plek om vogels te kijken!

9. Oude tijden herleven

Hier ligt een mooi stuk heide met vennen, jeneverbesstruwelen en enkele heuveltjes. De vroegere eigenaar Bernard Jan van Heek wilde van dit parkachtige deel een openluchtmuseum maken. Vanuit het dorp Usselo liet hij hiervoor een oude graanmolen uit 1802 overbrengen. Eind jaren zeventig gaf Natuurmonumenten de inmiddels zwaar gehavende molen terug aan Usselo. Als je op de terugweg naar Enschede rijdt, kom je de gerestaureerde 'Wissink's Møl' tegen.

